

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
CREATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS
AT BOSUPHAN – NONGBO SCHOOLS GROUP
UNDER THE SUPHANBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

จินตนา มาลาพงษ์
Chintana Malapong
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Educational Administration Branch Education Faculty Bangkokthonburi University
6433100277@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 และ (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือ ครูโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 150 คน และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ วิธีดำเนินการวิจัย มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ , ผู้บริหารสถานศึกษา, กลุ่มบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study the creative leadership of school administrators at Bsuphan-Nongbo Schools Group under the Suphanburi Primary Educational Service Area Office 2; and (2) to compare the creative leadership of school administrators at Bosuphan-Nongbo Schools Group under the Suphanburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by educational level and work experience.

This research was survey research. The population were 150 teachers who work at Bosuphan-Nong School Group under the Suphanburi Primary Educational Service Area 2. Sample, totaling 108 teachers, was obtained by simple random sampling method. The research procedure consisted of 4 steps; (1) study of literature and related research; (2) creation of research instrument; (3) data collection; and (4) data analysis. The instrument used for data was a five-point rating scale questionnaire. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results of the research were found that: (1) the creative leadership of school administrators at Bosuphan-Nongbo School Group the under the Suphanburi Primary Educational Service Area Office 2 overall and in each aspect was at a high level; and (2) comparison of the creative leadership of school administrators at Bosuphan-Nong Bo School Group under the Suphanburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by educational level and work experience were not different.

Keywords: Creative Leadership, Schools Administrators, Group, Bosuphan-Nongbo Schools the Suphanburi Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ในการจัดการศึกษาในทศวรรษที่ 21 สถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้สาระวิชาหลักและทักษะซึ่งประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมทักษะชีวิตและอาชีพทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยีซึ่งผู้บริหารต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงพัฒนาตนเองคิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานในองค์กรและนอกองค์กรจะต้องเข้ามารับบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ๆ ให้กับครูผู้สอนจึงส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น (สมหมาย อ่าตอนกลอย. 2556: 1,6) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560: 91) ได้กำหนดบทบาทของผู้บริหารไว้ว่าผู้บริหารเป็นผู้มีภาวะผู้นำมีคุณธรรมจริยธรรมมีความสามารถทั้งด้านบริหารและด้านวิชาการตามมาตรฐานสมรรถนะและมาตรฐานตำแหน่งและบริหารงานโดยมีธรรมาภิบาลซึ่งสอดคล้องกับพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เกี่ยวกับทฤษฎีของความเป็นผู้นำ (สถาบันฝึกอบรม UP TRAINING.ออนไลน์. 2559) ที่กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้นำว่าต้องเป็นผู้ที่รู้จักรักษาสมดุลของบทบาทในการปฏิบัติงาน (Task - oriented) เน้นการบรรลุเป้าหมายจัดวางโครงสร้างวิธีการทำงานและบทบาทในการมุ่งเน้นพัฒนาสัมพันธภาพกับผู้ร่วมงาน

การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีองค์ประกอบหลายประการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนาในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่3) พ.ศ 2553 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553: 7) มาตรา 4 “สถานศึกษา” หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยโรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบันมหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือของเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาและหมวด 1 (มาตรา6) การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญาความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่

ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นสถานศึกษาหรือโรงเรียน ซึ่งเป็นองค์กรให้บริการที่ผูกพันกับเรื่องของการสอนและการเรียนรู้เป็นหลัก เป้าหมายสุดท้าย (Ultimate goal) ของโรงเรียนก็คือการเรียนรู้ของนักเรียน (Student learning) โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน โรงเรียนจึงเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) มากกว่าองค์กรประเภทใดๆ เพราะโรงเรียนเป็นสถานที่สำหรับให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสำหรับขยายความรู้ความสามารถได้อย่างสร้างสรรค์ (Expand capacities to create) และประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง (Hoy; & Miskel. 2008: 33)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษามีบทบาทและอิทธิพลต่อการดำเนินงานที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุดมีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งและเหมาะสมเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูงและการดำรงชีวิตในอนาคตซึ่งกระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศได้ตระหนักถึงความสำคัญในการมุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทยพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัยใฝ่รู้มีความรู้มีทักษะมีความคิดสร้างสรรค์มีทัศนคติที่ดีรับผิดชอบต่อสังคมมีคุณธรรมและจริยธรรมภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่ามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความสุขในสังคมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้กำหนดนโยบายปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาคือ 1. พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพโดยการพัฒนากระบวนการวางแผนการนำไปสู่การปฏิบัติการกำกับติดตามตรวจสอบและประเมินผลเพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักธรรมาภิบาลพัฒนาระบบงบประมาณและการสนับสนุนค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐานพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการศึกษาที่มีมาตรฐานเชื่อมโยงและเข้าถึงได้สร้างความเข้มแข็งและยกระดับคุณภาพการศึกษาตามบริบทของพื้นที่ส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็งและยกย่องเชิดชูเกียรติสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษสถานศึกษาและองค์กรคณะบุคคลที่มีผลงานเชิงประจักษ์ 2. สร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมโดยส่งเสริมการบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐานรูปแบบการบริหารแบบกระจายอำนาจเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำแผนบูรณาการจัดการศึกษาร่วมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานศึกษาธิการภาคสร้างความเข้มแข็งในการยกระดับคุณภาพการศึกษารูปแบบเครือข่ายการส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนด้วยพลังประชารัฐอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนและ 3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการชุมชนสังคม และสาธารณชนให้มีความรู้ความเข้าใจสร้างความตระหนักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานกำกับดูแลตลอดจนการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและประสานสถาบันหรือหน่วยงานทางการศึกษาให้คัดเลือกผู้เรียนเข้าศึกษาต่อด้วยวิธีการที่หลากหลาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2560: 21 - 24)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์นั้นเป็นการแสดงออกของผู้นำที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรในด้านความสามารถในการนำความสำเร็จและกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จซึ่งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นความสามารถในการผลักดันให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายโดยการสร้างแรงบันดาลใจและจูงใจส่งเสริมและแนะนำกระบวนการภายในองค์กรเพื่อที่จะทำให้อุคลากรสามารถคิดนอกกรอบกล้าคิดกล้าตัดสินใจมีความคิดสร้างสรรค์หาแนวทางในการบริหารและการสื่อสารภายในองค์กรมีความสามารถในการปรับตัวและกระบวนการทำงานในองค์กรให้มีความง่ายคล่องตัวและยืดหยุ่นเข้ากับสถานการณ์ได้ดียิ่งขึ้นดังนั้นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพงานวิจัยหลายเรื่องชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรและการจัดการในทุกระดับทั้งในภาครัฐและเอกชนระดับโลกหรือระดับท้องถิ่นผู้นำเปรียบเสมือนจุดรวมแห่งพลังของผู้ปฏิบัติงานซึ่งในภาวะวิกฤตของระบบราชการองค์กรมีความต้องการภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีความเข้มแข็งตั้งใจที่จะแก้ปัญหาอย่างกล้าหาญอดทนและต่อเนื่องสามารถสร้างความมั่นใจให้เกิดการพัฒนา

องค์กรทำให้การทำงานเดิมไปสู่ทิศทางที่ดีขึ้นเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้กับองค์กร (กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์. 2556: 31) ผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะแสดงออกซึ่งการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดเวลาที่มีทัศนคติในเชิงบวกต่อโลกและต่อชีวิตเชื่อมั่นในคุณค่าและศักยภาพของตนเองและผู้อื่นที่พร้อม จะก้าวข้ามอุปสรรคไปด้วยกันมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่แสดงถึงความยืดหยุ่นทางความคิดและการกระทำรวมทั้งเป็นผู้ที่มีความสมดุลในชีวิตที่รู้จักพัฒนาตนเองเสมอทั้งด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์และจิตวิญญาณซึ่งกุญแจแห่งความสำเร็จประการหนึ่งของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์คือความสามารถในการกล้านำ ความเปลี่ยนแปลงและความสามารถในการกล้าเผชิญกับความท้าทายด้วยวิธีการใหม่ๆเพื่อให้เป้าหมายที่วางไว้บรรลุผลสำเร็จจะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2551: 9)

การบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ได้ให้ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารในสถานศึกษาและเป็นผู้กำหนดนโยบายกำหนดจุดมุ่งหมายวางแผนกำหนดเป้าหมายตลอดจนวิธีดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อการบริหารสถานศึกษาบรรลุสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายรัฐที่กำหนดไว้ และจะต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านต่างๆของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น อย่างไรก็ตามจากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบปัญหาบางประการเกี่ยวกับการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพการรู้จักแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ความเป็นผู้รับผิดชอบอย่างแท้จริงการพัฒนาตนเองให้ปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์และการมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนทำให้การบริหารงานในสถานศึกษาเกิดความขัดแย้งการทำงานมีอุปสรรคการแก้ไขปัญหายุ่งยากซับซ้อนล่าช้าบุคลากรขาดขวัญ กำลังใจผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำย่อมจะส่งผลให้จัดการศึกษาของสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างแน่นอน การทำงานใดๆ ที่จะประสบผลสำเร็จ หรือล้มเหลวปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ ตัวผู้นำของหน่วยงานหรือสถานศึกษานั้นๆมีความสำคัญที่สุดในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้สามารถบริหารจัดการและให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและเสมอภาค การดำเนินงานเพื่อให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จและเกิดประสิทธิผลสูงสุดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ปัจจัยที่มีการบริหารที่ดีความสามารถในการจัดการสถานศึกษาและการใช้ทรัพยากรที่หามาได้อย่างคุ้มค่า

จากความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อผู้บริหารสถานศึกษาผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่ม โรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เพื่อทำให้ทราบข้อมูลของสภาพปัจจุบัน ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับการบริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ตามการประเมินของครู จำแนกตามระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ตามแนวคิดของโรบินสัน (Robinson, 2007: 120) ประกอบด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 4) การมีความคิดสร้างสรรค์ 5) การทำงานเป็นทีม

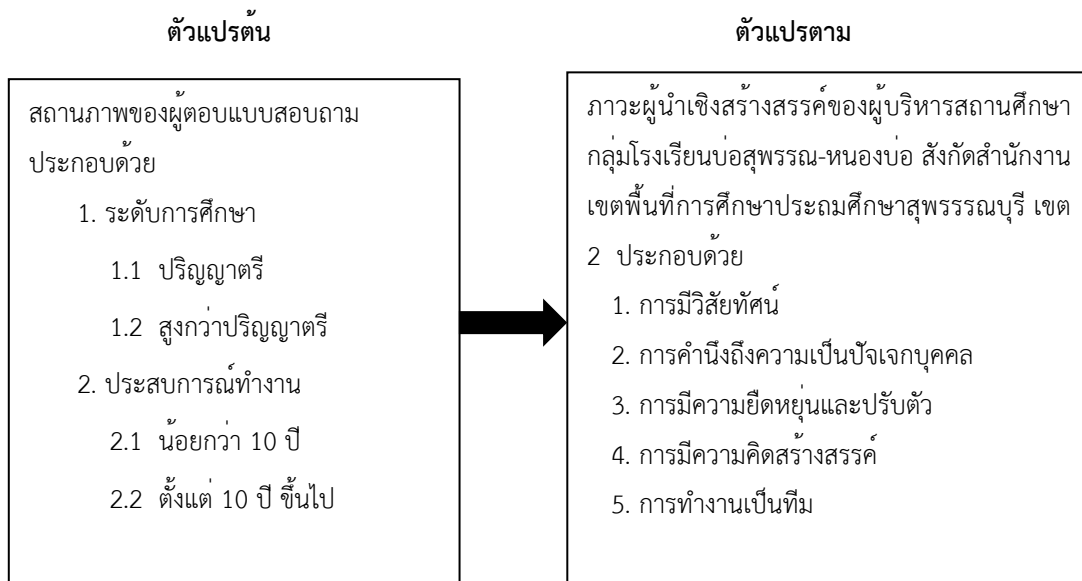
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ประกอบด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 4) การมีความคิดสร้างสรรค์ 5) การทำงานเป็นทีม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยตามแนวคิดของโรบินสัน (Robinson, 2007: 120) ตามภาพที่ 1. ดังนี้

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 108 คน จำแนกตามระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67 และจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 65.74 ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 34.26

2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ - หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อย คือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์และด้านการทำงานเป็นทีมเท่ากัน และด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ - หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่ทันสมัยทั้งปัจจุบันและอนาคต รองลงมาคือสนับสนุนให้ผู้ที่บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีความคิดไตร่ตรอง สุขุมรอบคอบในการบริหารงาน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างค่านิยมร่วมขององค์กรเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดขวัญกำลังใจ มีความเพียรพยายาม มุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานที่มุ่งสู่ความสำเร็จอย่างสม่ำเสมอ มีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อกำหนดเป้าหมายขององค์การสู่ความเป็นเลิศ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความคิดริเริ่มและเปลี่ยนแปลงแนวคิดมาสู่แนวทางการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2.2 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ - หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ สร้างแหล่งเรียนรู้และสนับสนุนเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูและนักเรียนในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนตามความถนัดและความสนใจด้วยวิธีการที่หลากหลาย รองลงมาคือมีการนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ สนับสนุนให้ผู้ที่บังคับบัญชาได้รับการสัมมนาอบรมเพื่อสร้างประสิทธิภาพในการทำงาน รับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความสนใจ มีการมอบหมายงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและความเหมาะสมของแต่ละบุคคล มีการให้เกียรติและเคารพการตัดสินใจ เข้าใจข้อผิดพลาดของผู้ใต้บังคับบัญชา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยความเสมอภาคอย่างเท่าเทียม ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2.3 ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ - หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ มีความกล้าในการคิดและทำอย่างมีเหตุผล รองลงมาคือสนับสนุนให้ผู้ที่บังคับบัญชาหรือบุคลากรคิดหาวิธีการที่แปลกใหม่มาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน มีการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงยุทธวิธีการทำงานให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้กับสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความมั่นใจในตัวเอง ไม่ทำตามผู้อื่น โดยไม่มีเหตุผล แสดงจุดยืนที่ชัดเจนในการแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาและความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2.4 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ - หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษาคุณค่าของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือมีการกระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่และคิดนอกกรอบในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ วางแผนการดำเนินงานที่แปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร

มีความคิดริเริ่มนำสิ่งและวิธีการแปลกใหม่มาใช้ในการวางแผนการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ยอมรับความคิดเห็นจากเพื่อนร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา นำมาปรับใช้ในการแก้ปัญหา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ออกแบบกระบวนการ ระบุขั้นตอนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2.5 ด้านการการทำงานเป็นทีม พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ - หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทและเป้าหมายของการปฏิบัติงานร่วมกัน และ มอบความไว้วางใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานและมีความเชื่อมั่นในทีมงานว่าจะสามารถทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ เท่ากัน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มีการวางแผนการพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาและทีมงานอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ทีมงานมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีบทบาทเป็นผู้ประสานงาน วิเคราะห์ สังเคราะห์ความคิดเห็นต่างๆ ของทีมงาน เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นรับฟังและร่วมมือกันแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ - หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่าไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1 . ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้เนื่องจากการปฏิรูปการศึกษาทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเองปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคปัจจุบันและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรีเขต 2 ได้บริหารงานสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2560: 2-3) มีการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้มีการจัดอบรมซึ่งสำคัญยิ่งต่อผู้บริหารทุกคนเพราะเป็นแนวทางไปสู่การดำเนินงานในหน้าที่รับผิดชอบให้สำเร็จผลตามเป้าหมายเป็นผู้นำองค์การให้ก้าวหน้าใช้ศิลปะในการโน้มน้าวใจให้บุคคลในองค์การได้คล้อยตามและช่วยปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ เป็นส่วน สำคัญให้งานสำเร็จ (เนตรพัฒนา ยาวีราช. 2556: 19) และสอดคล้องกับแนวคิดของโรบินสัน (Robinson. 2007: 120) ได้กล่าวเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นแนวคิดที่สามารถปรับเปลี่ยนองค์กรให้มีคุณภาพบนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่าในสถานศึกษา หนึ่งอาจมีผู้นำ ได้หลายคนซึ่งแสดงบทบาทใช้ภาวะผู้นำในลักษณะต่างๆ มากมายบทบาท ภาวะผู้นำจึงมิได้จำเพาะเจาะจงแต่ผู้บริหารสถานศึกษาเท่านั้นแต่หน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การสร้างโอกาสการเรียนรู้ให้แก่ครูอาจารย์และบุคคลต่างๆ เพื่อเป็นช่องทางให้คนเหล่านั้นได้พัฒนาตนเองเข้าสู่การเป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ ทฤษฎีภาวะผู้นำแบบสร้างสรรค์นี้มีมุมมองว่าครูคือผู้นำโดยมีครูใหญ่คือผู้นำ กล่าวคือผู้บริหารสถานศึกษา ไม่เพียงแต่ส่งเสริม การเรียนรู้ของนักเรียนเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ของครูอาจารย์และบุคลากรในสถานศึกษาอีกด้วยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556:) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม ศึกษาเขต 30 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 30 มีภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ งานวิจัยของจารินี สิกุลจ้อย (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำ

เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติตามนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีภารกิจหลักในการจัดและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐานเน้นการพัฒนากระบวนการจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเน้นการทำงานแบบบูรณาการมีเครือข่ายการบริหารจัดการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนมีการจัดการศึกษากระจายอำนาจและความรับผิดชอบ(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2560: 29) จึงทำให้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติสอดคล้องกับงานวิจัยของจักรกฤษณ์ โปตาพล (2555:) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ดผลการศึกษาพบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารเทศบาลจำแนกตามสถานภาพต่างกันโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและสอดคล้องกับงานวิจัยของนัยนา ชนาฤทธิ์ (2556:) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 5 ผลการศึกษาพบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 5 จำแนกตามสถานภาพในการทำงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ-หนองบ่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษาได้มีการจัดอบรมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนรวมถึงบุคลากรเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มเติมความรู้ และเพื่อพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลให้พัฒนาขึ้นประกอบกับในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่รวดเร็วและทันสมัยทำให้ผู้ที่มีการศึกษาน้อยสามารถเข้าถึงสื่อและองค์ความรู้ได้อย่างรวดเร็วและหลากหลายทุกที่ทุกเวลาซึ่งเป็นการเปิดโลกทัศน์ทางความคิดส่งผลให้มีแนวคิด มุมมองในการพิจารณาวิจัยเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆที่ใกล้เคียงกับผู้ที่ประสบการณ์มาก (ธีระ รุญเจริญ: 10) ดังนั้นจึงทำให้บทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติสอดคล้องกับงานวิจัยของจักรกฤษณ์ โปตาพล (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารเทศบาลจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของนัยนา ชนาฤทธิ์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 5 ผลการศึกษาพบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

จากผลการวิจัยที่ค้นพบจะเห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ - หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อผู้ใต้บังคับบัญชาหรือครูในสถานศึกษา นำหลักการทางงานเชิงสร้างสรรค์มาใช้ในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ ในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป ดังนี้

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความตริเริ่มและเปลี่ยนแปลงแนวคิดมาสู่แนวทางการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นทางผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเชื่อมั่นในตนเองกล้าที่จะริเริ่มเปลี่ยนแปลง โดยการศึกษา วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความตระหนักรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยความเสมอภาคอย่างเท่าเทียม ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยการศึกษา วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความตระหนักรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความมั่นใจในตัวเอง ไม่ทำตามผู้อื่น โดยไม่มีเหตุผลแสดงจุดยืนที่ชัดเจนในการแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาและความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ดังนั้นทางผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเชื่อมั่นในตนเองกล้าที่จะริเริ่มเปลี่ยนแปลง โดยการศึกษา วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความตระหนักรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ออกแบบกระบวนการ ระบุขั้นตอนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ ดังนั้นทางผู้บริหารสถานศึกษาต้องการศึกษา วิเคราะห์นวัตกรรมในการทำงานใหม่ๆให้เกิดประโยชน์สูงสุด

5. ด้านการการทำงานเป็นทีม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ส่งเสริมบรรยากาศทำงานที่บุคลากรได้แสดงความคิดเห็น รับฟังและร่วมมือกันแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม ดังนั้นทางผู้บริหารสถานศึกษาต้องการศึกษา วิเคราะห์ถึงความเสี่ยง ปัญหา อุปสรรคต่อการทำงานเป็นทีมเพื่อหาทางแก้ไขในทางที่ถูกต้อง และ เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยที่ค้นพบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนบ่อสุพรรณ - หนองบ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อประโยชน์ในการบริหารโรงเรียนตามสถานการณ์ให้เกิดคุณภาพสูงสุดในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนและเครือข่ายอื่นๆ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

เอกสารอ้างอิง

กมล ภูประเสริฐ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2561 - 2579*, กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กานต์นภา แสงเทพ. (2555). *ศึกษาสภาพการทำงานเป็นทีมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์*,

วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2553). *ความคิดสร้างสรรค์*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.
- งามพิศ คุณสอน. (2542). *ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาภายใต้สภาวะการณ์ปกติและวิกฤติ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา).นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ซัจจันต์ ธรรมจินดา. (2552). *รวมสุดยอดแนวความคิดการจัดการสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ชลธิชา ชิวปรีชา. (2554). *ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ทำกิจกรรมศิลปะด้วยใบตอง*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐยา สันตรการผล. (2553). *MBA 50 หลักบริหาร*. กรุงเทพฯ: เอ็กเซอร์เน็ท.
- ณัฐรพันธ์ เขจรนนท์ และ ฉัตยาพร เสมอใจ. (2550). *การจัดการ = Management*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- เดช ดอนจันทร์ โคตร. (2550). *การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (สำเนา)
- ชนัญญา ประจงใจ. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการทำงานเป็นทีมตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา), จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปการศึกษา รอบ 2 และการประเมิน ภายนอก รอบ 3*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ธีระ รุญเจริญ, ประชาญา กล้าผจญ และ สัมมนา ธนีย์. (2547). *การบริหารเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง.
- นิภาพร ทองคำ. (2560). *การบริหารคุณภาพกับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นพวรรณ คงพลี. (2563). *การศึกษาบทบาทการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา), จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *รูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์*. โครงการสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซต.
- พวงรัตน์ เกสรแพทย์. (2557). *การบริหารและจัดการการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มานิตย คณะวาป. (2546). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต 3*. รายงานการศึกษาอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มัลลิกา วิชชุกรองครัด. (2553). *การศึกษาการทำงานเป็นทีมของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- รัชนิกร สมทรัพย์. (2550). *การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานประจำปีการศึกษา 2547 - 2548 ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- รัตนา กาญจนพันธุ์. (2554). *การบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.
- รุ่ง แก้วแดง. (2553). *ปฏิวัติการศึกษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

- ลัดพงษ์ โกษาแสง. (2553). *การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอสวายดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลำเทียน เผ่าอาจ. (2559). *การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอเมืองตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2555). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2542). *การบริหารหลักการทฤษฎีประเด็นทางการศึกษาและบทวิเคราะห์องค์การทางการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์.
- วัลลยา โคตรนรินทร์. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของทีมในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25*. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วรรธน์ เทพมะที. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การแบบสร้างสรรค์กับการทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง และอัญชลี โพธิ์ทอง. (2542). *การบริหารบุคลากรและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมถวิล ศรีจันทร์วิโรจน์. (2552). *สภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสมุทรปราการ*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุรพล พุฒคำ. (2544). *หลักทฤษฎีและการปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. ลพบุรี: เอกสารประกอบการสอนสถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
- _____. (2562). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561*, กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). *ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)*, (ออนไลน์), แหล่งที่มา: <http://www.sukhothai.go.th/imairedcross/71.pdf>. 20 ธันวาคม 2561.
- แสงดาว โสมศรีแพง. (2556). *การทำงานเป็นทีมของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอนาแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). นครพนม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครพนม.
- สุธัญญา แก้วคำแสน. (2553). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาการทำงานเป็นทีมในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสุวรรณแทน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- สุธี พรมาธิ, สายตา ประเสริฐภักดิ์ และวีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย. (2555). “**การศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1,**” *วิจัยรำไพพรรณี*. 6 (3) : 25.
- สุภาวีนี วงษ์ชัยบุตร. (2558). *การทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิไทยโย*. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- อรุณวรรณ นาคทองดี. (2549). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาบุคลากรสู่ความเป็นครูมืออาชีพในยุคปฏิรูปการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก*. ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อาคม วัตไสง. (2547). *หน้าที่ผู้นำในการบริหารการศึกษา*. สงขลา: การกิจการผลิตเอกสารและตำรามหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อำนาจ มีสมทรัพย์. (2553). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- อัจฉรา ชุนณะวงศ์. (2553). *การศึกษาการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็น ของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดระยอง*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อัจฉรา โพธิยานนท์. (2542) *การบริหารทักษะการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- อภิรัตน์ ทองโคตร. (2553). *การทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรำไพพรรณี.
- อริศรา อุ่มสิน. (2560). *การศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา), จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อุทุมพร จันทร์สิงห์. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- Daft, R.L. (1995). *Management*. 3rd ed. Florida: The Dryden Press.
- Davis, F.D. (1998). *Perceived Usefulness Perceived Ease of Use and User Acceptance of Information Technology*. New York: McGraw-Hill.
- Guilford, B. (1967). *Cognitive Psychology: A Student' Handbook*. 5th ed. New York: Psychology Press.
- Johnson, D.W. and Johnson, F.P. (2003). *Joining Together: Group Theory and Group Skills*. 7th ed. New York: Peason Education.
- Katzenbach, J.R. (1997). “*The Myth of the Top Management Team Performance issue in work,*” *Harvard Business Review*. 2 (4) : 104.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). “*Determining Sampling Size for Research Activities,*” *Educational and Psychological Measurement*. 30 (3): 607 - 610.

- Larson, G. and Lasfasto, V. (1989). *Improving Continuously and Systematically*. Newbury Park: McGraw-Hill.
- Maylor, H. (1999). *Project Management*. 2nd ed. London: Clays.
- Nolan, A. (1998). *The Innovator's Handbook: The Skill of Innovative Management Problem Solving*. New Jersey: Sphere Book. .
- Ostrove, E. Faye. (2006). "*Facilitators*" *Interdisciplinary Teamwork Training Workshop*" Dissertatopm Abstract Innernational,44(3).
- Robbins, S. (2007). *Organization Behavior*. 9th ed. New Jersey: Prentice - Hall.
- Romig, D. (1996). *Breakthrough Teamwork: Outstanding Result Using Structured Teamwork*. Chicago: Irwin.
- Trimble, S. and Miller, J. (1996). "*Creation, Invigoration and Sustaining Effective Teams.(Personalizing the High School: the Most Important Reform),*" NASSP Bulletin. 2 (4) : 35 - 40
- Varney, G. (1990). *Organization Development for Managers*. New York: Addison-Presley.
- Woodcock, M. (1989). *Team Development Manual*. Brookfield Vermont: Gower.
- Woodcock, M. and Francis, D. (1994). *Team Building Strategy*. New Hampshire: Gower.
- Zadra, N.L. (2002). "Team Teaching: A Study of Collaboration," *Dissertation Abstracts International*. 62 (3): 1889.